

KAUSIKONSERTTI

Tanssiinkutsu



Torstai 25.4.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Jessica Cottis kapellimestari
Christel Lee viulu
Jonathan Roozeman sello
Oulu Sinfonia

OULU
SINFONIA

Käsiohjelma 3 €

Ohjelma

Jessica Cottis kapellimestari
Christel Lee viulu
Jonathan Roozeman sello
Oulu Sinfonia

Grace-Evangeline Mason (1994–):
The Imagined Forest (2021)

Kalevi Aho (1949–):
Kaksoiskonsertto viululle ja sellolle (2022, KE)
I Introduzione, allegretto e tarantella del diavolo
II Intruduzione, courante e presto
III Introduzione, canarie e largo

Ludwig van Beethoven (1770–1827):
Sinfonia nro 7 A-duuri op. 92 (1812)
I Poco sostenuto – Vivace
II Allegretto
III Presto
IV Allegro con brio

Kesto noin 1 h 50 min (sis. väliajan)

Varaslähtö Ravintola Preludissa klo 18.15.
Erkki Liikanen haastattelee Kalevi Ahoa
Maailma on musiikissa – Kalevi Ahon elämää ja tekoja
-kirjan tiimoilta.



Grace-Evangeline Mason on Britanniassa asuva säveltäjä, joka on palkittu BBC:n Vuoden nuori säveltäjä -palkinnolla vuonna 2013, Rosamond-palkinnolla vuonna 2016, Liverpoolin kuninkaallisen filharmonisen orkesterin Christopher Brooks -palkinnolla 2017 ja Kuninkaallisen filharmonisen seuran sävellyspalkinnolla vuonna 2018. Hänen teoksiaan on esitetty useiden maineikkaiden britti-orkestereiden ja festivaalien, kuten BBC Proms, ohjelmistoissa. *The Imagined Forest* on BBC Radio 3:n ja Liverpoolin kuninkaallisen filharmonisen orkesterin yhteistilaus Lontoon Royal Albert Hallin 150-vuotisjuhliin.

Säveltäjä kertoo teoksestaan: ”*The Imagined Forest* on mielikuvitusmatka tilassa, joka muistuttaa tuttua käsitystä luonnosta, mutta on samalla täysin tuntematon paikka. Satujen, fantasian ja kansanperinteen kuvaama metsä edustaa usein turvapaikkaa, vaaraa, muutosta ja seikkailua. *The Imagined Forest* kuvaa metsän aineettomana ja kosketuksen ulottumattomissa olevana kokonaisuutena, joka pyrkii siirtämään kuulijan hetkeksi johonkin intiimiin mutta epätodelliseen tilaan.

Teos on saanut innoituksensa Berliinissä asuvan **Clare Celeste Börschin** taideteoksista. Hän käyttää kollaasitekniikoita rakentaakseen kuviteltuja maailmoja, jotka ovat täynnä lehvisiä ja eläimiä. Yhdistämällä tuhansia käsin leikattuja paperikuvia hän luo tiloja, joissa tavalliset huoneet muuttuvat taianomaisiksi metsiksi.

The Imagined Forest kulkee läpi musiikillisen avaruuden punomalla yhteen tilan tekstuureja ja fragmenttaarisia melodialinjoja ohikiitävänä kuvakollaasina, aivan kuten Börschin taideteoksissa. Musiikki seuraa matkaa metsän halki luonnon kukkeaa energiaa kuvaavien ryöpsähtelevien intervallijaksojen ja niiden vastapainona laajoja aukeita ilmentävien pysähtyneen hiljaisten välisoitton kautta. Keskeinen musiikillinen teema vaelttaa läpi teoksen kohti suljettua metsäaukeaa, jossa se ikään kuin pysähtyy latvuksissa välkehtivän valon ja luonnon elementtien unenomaisen tanssin lomaan orkesterin kimmeltäessä säkenöivin välihuudoin.

Taiteessa kiehtoo se, että lukemattomat ihmiset voivat kokea saman teoksen yhtä aikaa, mutta omien linssiensä läpi täysin erilaisena. Tämä teos on siis kuvitteellinen matka oman mielikuvituksesi metsään, olipa se sitten värikylläisenä kukkivaa kasvillisuutta tai myrskyn pimentämä eeterinen puutarha.”

Tänä vuonna 75-vuotisjuhliaan viettävä **Kalevi Aho** on maamme kansainvälisesti tunnetuimpiin kuuluva säveltäjä. Hänen laaja säveltuotantonsa sisältää viisi oopperaa, 18 sinfoniaa, 40 konserttoa sinfonisten runojen ja muiden yksiosaisten teosten lisäksi, sekä mittavan määrän kamarimusiikkia erilaisille kokoonpanoille. Hän on tehnyt myös lukuisia orkestrointeja ja sovituksia muiden säveltäjien teoksista, näistä tärkeimpänä **Uuno Klamin** keskeneräiseksi

jääneen *Pyörteitä*-baletin täydentäminen.

Kalevi Aho on kaikessa tekemisessään tavattoman ahkera ja kurinalainen, ja kirjoittaa teoksensa edelleen käsin. Sävellysten työvälineinä ovat lyijykynä, pyyhekumi, viivotin ja poikkeuksellisen hyvä keskittymiskyky. ”Minua häiritsi, että tietokone on ajatusten ja nuottipaperin välillä”, kertoo hän tutustumisestaan nuotinkirjoitusohjelmiin. Käsin kirjoittavan säveltäjän ei myöskään tarvitse pelätä ongelmia tietotekniikan kanssa. Tilatut teokset valmistuvat ajallaan.

Terävä kynäkäyttävä Aho on myös nuottiviivaston ulkopuolella. Toimissaan Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n puheenjohtajana kaikkiaan 19 vuotta hän kirjoitti lukuisia teräviä kannanottoja musiikin ja orkestereiden puolesta. Kantaa hän otti myös muun muassa lehtikirjoituksissa toimiessaan Sinfonia Lahden nimikkosäveltäjänä vuosina 1992–2011. Hänen kirjallisessa tuotannossaan on satoja esseitä, puheita, kolumneja, arvosteluja ja kannanottoja, kirjoja suomalaisen musiikin historiasta suomalaisten säveltäjien elämäkertoihin. Teosesittelyjä on myös lukuisia, niistä esimerkkinä tänään kantaesitettävä kaksoiskonsertto, josta Aho kirjoittaa näin:

”Joulukuun alussa vuonna 2021 sellisti **Jonathan Roozeman** levytti Kymi Sinfoniettan kanssa toisen selkokonserttoni. Jonathan piti teoksesta, ja levytyksen yhteydessä hän kysyi, kiinnostaisiko minua säveltää hänelle ja hänen tulevalle vaimolleen

Christel Leelle kaksoiskonsertto viululle ja sellolle. Lupauduin sen tekemään heti seuraavan vuoden lopulla.

Sain idean teoksen muotoon viuluduostani *Fragen* (Kysymyksiä), jonka olin ennen kaksoiskonserttoa kesällä 2022 säveltänyt suomalaisen musiikin ystävän **Peter Kislingerin** pyynnöstä häälahjaksi ranskalais-itävaltalaiselle kapellimestari-viulistille **Rémy Ballotille** sekä hänen viulisti-vaimolleen **Iris Schützenbergerille**.

Fragen-duo koostuu pitkälti musiikillisista kysymyksistä ja vastauksista. Samaa periaatetta noudatin puolituntisessa kaksoiskonsertossa. Kukin kolmesta osasta alkaa johdannolla, joka koostuu ikään kuin soolosoitimien välisestä vuoropuhelusta – kysymyksistä, vastauksista, kommentoinneista. Tätä seuraa varsinaisen pääosa.

Osien keskeiset jaksot ovat puolestaan luonteiltaan tanssillisia, pohjautuen tyyliteltysti eri barokkitanssien rytmeihin. Ensimmäisessä osassa kuullaan villi tarantella *del diavolo* (paholaisen tarantella), joka lopussa vähitellen rauhoittuu. Toisessa osassa alkukysymykset johdattavat couranteen, jota seuraa virtuoosinen presto-jakso.

Finaalin alun kysymykset ovat mieteliäämpiä ja esitetään hitaammassa largo-tempossa. Niitä seuraa pääosa, joka rytmiikaltaan muistuttaa etäännytetysti canarie-tanssia. Lopuksi hidas tempo palaa uudestaan ennen kuin teos hiljenee pois canarien rytmeihin.

Aloitin konserton säveltämisen loka-kuun puolivälissä 2022, ja teos valmistui kaksi kuukautta myöhemmin, joulukuussa 2022.”

Jouduttuaan hylkäämään pianistin uransa kuurouden myötä **Ludwig van Beethoven** aloitti aivan uuden vaihteen säveltäjän ammatissa. Yhtäkkiä ei ollutkaan enää soveliasta säveltää 104 melko samanlaista sinfoniaa, kuten aikalainen **Joseph Haydn** teki turvallisen kuukausipalkan ja oman orkesterin turvin. Beethoven vaati, että jokainen teos on ainutlaatuinen ja ikään kuin kannanotto siihen, mitä juuri vakiintuneet lajityypit sinfonia, kvartetto ja sonaatti voivat olla. Niinpä hänen teosluettelossaan ei ole yli sata sinfoniaa, vaan yhdeksän. Kolmannelta lähtien Beethoven tavoitteli omaa, seiväshyppääjien maailmanennätyskorkeudelle viritettyä rimaansa sinfonian yksilöllisyydestä.

Viides sinfonia teki ihmeen venyesään neljän nuotin eleestä suureksi kokonaisuudeksi, kuudes ammensi uudet ajatuksensa barokin pastoraalimaisemasta ja seitsemäs oli näiden jälkeen yllättävä rytmin ylistys. Ajatus orkesterista lyömäsoittimena on kylvetty tämän sinfonian nopeissa osissa, joista on vain pieni loikka sata vuotta myöhemmin kuultuun **Igor Stravinskyn** *Kevätuhriin*, kun elegantti tanssahtelu muuttuu vimmaisen toisteiseksi takomiseksi.

Seitsemäs sinfonia soitettiin ensi kerran Wienissä 1813 hyväntekeväisyyskonsertissa, jossa kerättiin rahaa sodassa haavoittuneille. Tässä

vaiheessa kaikki, erityisesti Beethoven, olivat täysin kyllästyneitä Napoleonin väärinkäsitykseen siitä, mitä tasa-arvon ja vapauden oli tarkoitus tarkoittaa. Sinfonian hidas osa osui täydellisesti juuri tähän ilmapiiriin. Se on säilyttänyt suosikkiasemansa läpi kaikkien myöhempienkin sotien ja murheiden, ja soi kokonaisuudessaan palkitussa elokuvassa *Kuninkaan puhe* (2010), kun kuningas **Yrjö VI** kertoo änkytyksensä voittaan suorassa lähetyksessä kansalaisille, että maa on jälleen kerran ajautunut sotaan.

Kuva Beethovenista säveltäjänä oli hänen elinaikanaan kovin toinen kuin nykyään. Hänen sonaattinsa, tanssinsa ja laulunsa soivat porvarisdeissa iltapuhteina, satunnaiset pätkät orkesteriteoksista kamarimusiikiksi sovitettuina kahviloissa ja kylpylöissä, eikä monikaan tiennyt sinfoniaista mitään. Säveltäjän elinaikana hänen suosituimmat sävellyksensä olivat mahtipontinen, tykeillä vahvistettu orkesteriteos *Wellingtonin voitto* ja nykyään harvoin kuultu *Septetto*, molemmat erilaisina sovituksina, jolloin tykin jylinät ja seitsemän soittimen yhteispeli muuttuivat lempeäksi salonkimusiikiksi. *Wellingtonin voitto* kuultiin ensimmäisen kerran samassa hyväntekeväisyystilaisuudessa kuin seitsemäs sinfonia, mikä hieman heikensi sinfonian loistoa, vaikka sen toinen osa, *Allegretto*, soitettiin kahdesti. Tuosta surumarssiksikin kutsutusta hitaasta osasta syntyi oitis lukuisia sovituksia, jotka levittivät Beethovenin mainetta vaan eivät tuottaneet tekijälleen ropon ropoa. ♡

Jessica Cottis © Gerard Collet



Jessica Cottis kapellimestari

Oululaisyleisölle tuttu australialaissyntyinen kapellimestari **Jessica Cottis** oli menestyvä urkuri, pianisti ja trumpetisti, kunnes rannevamma katkaisi uran. Onnettomuuden jälkeen hän ryhtyi lukemaan oikeustiedettä mutta palasi pian musiikin pariin, nyt kapellimestarin roolissa. Cottisin kansainvälinen ura kapellimestarina lähti vauhdikkaaseen nousuun vuonna 2016 tehdyn BBC:n Proms -debyytin jälkeen. Kansainvälisesti kysytty Cottis aloitti toisen kautensa Canberran sinfoniaorkesterin ylikapellimestarina ja taiteellisena johtajana vuonna 2022. Hänen johdollaan orkesteri on käynnistänyt useita hankkeita uusien teosten tilaamiseksi ja australialaisen musiikin edistämiseksi. Tukholmassa ja Lontoossa asuva Australian ja Britannian kansalainen Jessica Cottis pitää oppimisesta. Perheensä lammasfarmilla Kaakkois-Australiassa kasvaneella Cottisilla on vahva luontosuhde. Hän on innokas perhostutkija ja käyttää tutkimuskohteensa parissa vapaa-aikaansa eri puolilla maailmaa. Musiikkiopintojensa lisäksi Cottis on suorittanut liikkeenjohdon opintoja Cornellin yliopistossa Yhdysvalloissa ja Oxfordin yliopiston Saïd Business Schoolissa. ♥



Christel Lee viulu

Vuoden 2015 Sibelius-viulukilpailussa **Christel Lee** teki historiaa: hän oli ensimmäinen kilpailun koskaan voittanut amerikkalainen. Helsingissä saavutettu menestys ei ollut ensimmäinen, sitä edelsivät mm. toinen sija ja yleisöpalkinto vuoden 2013 kansainvälisessä ARD-kilpailussa Münchenissä.

Sukujuuriltaan korealainen Lee on syntynyt Bloomingtonissa Yhdysvalloissa. Viuluopinnot hän aloitti viisivuotiaana Kanadan Vancouverissa, ja palasi sittemmin New Yorkiin korkeakouluun valmentavaan opetukseen, jota seurasivat opinnot Juilliard-musiikkikorkeakoulussa sekä myöhemmin Kronberg Akatemiassa ja Münchenin musiikki- ja teatteri-korkeakoulussa. Christel Lee on kysytty solisti, joka esiintyy säännöllisesti eturivin orkestereiden kanssa sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa ja Japanissa. Hänen instrumenttinsa on yksityiskokoelman lainaama Carlo Ferdinando Landolfi -viulu vuodelta 1770. ♡



Jonathan Roozeman sello

Suomalais-hollantilainen **Jonathan Roozeman** voitti kansainvälisen Tšaikovski-kilpailun vuonna 2015. Hän oli kilpailun nuorin osallistuja. Samana vuonna hän pääsi Naumburgin kansainvälisen sellokilpailun finaaliin. Tätä ennen hän oli saavuttanut semifinaalipaikan Paulon sellokilpailussa ja toisen palkinnon Alankomaiden kansallisessa sellokilpailussa vuonna 2012. Roozeman on opiskellut Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa ja valmistunut Kroneberg Akatemiasta **Frans Helmersonin** luokalta.

Jonathan Roozemanin laaja ja monipuolinen ohjelmisto yltää keskeisistä klassisista teoksista **Kabalevskyyn, Kokkoseen, Vieuxtempsiin** ja **Salliseen**. Hänen vuonna 2023 julkaistu levytyksensä **Kalevi Ahon** sellokonsertosta nro 2 sai BBC:n Music Magazine -lehdeltä täydet viisi tähteä. Jonathan Roozemanin allakkaa täyttävät esiintymiset kotimaisten orkestereiden lisäksi konsertit Pohjois-Amerikassa ja Japanissa sekä eurooppalaisissa konserttisaleissa, kuten Amsterdamin Concertgebouw, Gulbenkian Lissabonissa ja Berliinin Konzerthaus. Roozemanin soitin on Suomen Kulttuurirahaston kokoelmaan kuuluva David Tecchler -sello n. vuodelta 1707. ♡

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisisällöt kuten oopperat ja näyttämöproduktiot, elokuvakonsertit, etno- ja jazzmusiikki ja muut rytmimusiikin konsertit. Lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserpteilla palvelutaloihin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesterin levytyksiin lukeutuvat mm. **Leevi Madetojan** koko orkesterituotanto ja *Okon Fuoko* -balettipantomiihin levytyks **Arvo Volmerin** johtamana. Nimikko-säveltäjänä vuosina 1997–2009 olleen **Olli Kortekankaan** ooppera *Messenius ja Lucia* sai ensi-iltansa syksyllä 2005, ja samalla ooppera levytettiin Volmerin johdolla. Vuonna 2009 ilmestyi **Mozartin** aarioita ja alkusoittoja sisältävä levy, jonka kapellimestarina on **Dmitri Slobodeniouk** ja solistina **Helena Juntunen**. Keväällä 2013 ilmestyi **Kimmo Hakolan** ja **Toshio Hosokawan** kitara-konsertot sisältävä levy, solistina **Timo**

Korhonen ja kapellimestarina **Santtu-Matias Rouvali**. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi **Klamin** ja **Englundin** viulukonserttojen levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija **Benjamin Schmidin** kanssa **Johannes Gustavssonin** johdolla. Syyskuussa 2021 ilmestyi *Kaiken maailman kehtolauluja* -levy, joka sisältää **Ismo Alangon** tuotantoa, levytyksen johti **Jaakko Kuusisto**, ja lokakuussa 2021 *Sininen Pallo* -lastenlevy, jossa mukana ovat **Tuomo Rannankari** sekä Teuvo Pakalan musiikkiluokat ja kapellimestarina **Jaakko Jauhiainen**. Elokuussa 2022 orkesterilta kuultavaksi saatiin ruotsalaisen sinfonikon **Ludvig Normanin** musiikkia sisältävä levy, jolla kapellimestarina toimi Johannes Gustavsson. Tuorein levy, **Rumon Gamban** johdolla levytetty suomalaisia alkusoittoja sisältävä *Overtures From Finland* on elokuulta 2023.

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet **Urpo Pesonen**, **Paavo Rautio**, **Onni Kelo**, **Rauno Rännäli**, **Ari Angervo**, **Peeter Lilje**, **Arvo Volmer**, **Dmitri Slobodeniouk** ja **Anna-Maria Helsing**. Päävierailijoina ovat toimineet **John Storgårds**, **Susanna Mälkki** ja **Jaakko Kuusisto**. Syksyllä 2013 ylikapellimestarikautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi kevääseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin ylikapellimestarina aloitti Rumon Gamba. ♥

Orkesterin Pulssi sykkii elämyksiä!

Oulu Sinfonian kannatusyhdistys Orkesterin Pulssi ry sykkii jäsenilleen yhä syvempiä kokemuksia musiikista.

Jäsentapaamisten pitkät taiteilijahaastattelut jatkavat siitä, mihin Varaslähtöjen lyhyet päättyvät. Oulu Sinfonian muusikoiden Virtuosi Ultimi -stipendigaala helmikuussa on Oulun kevätkauden huippuhetki.

Matkatiimimme järjestämät laadukkaat konserttimatkat johtavat kävijänsä mukavassa seurassa uusille musiikin seuduille.

Toiminnoiltaan Orkesterin Pulssi rahoittaa Oulu Sinfonian muusikkojen Virtuosi Ultimi -stipendejä ja muuta tukeaan Oulu Sinfoniale.



Liity jäseneksi!

www.orkesterinpulssi.fi

OULU SINFONIAN MUUSIKOT

I VIULU

Lasse Joamets,
I konserttimestari
Mikko Sorri,
I konserttimestari
Heidi Ilmolahti, äj
Mia Ohenoja, väj
Johanna Korhonen
Tiina Kortelainen
Oksana Kumpulainen
Silja Lassila *
Aino Liikanen
Nadya Pugacheva
Ismo Sirén

II VIULU

Mathieu Garguillo, äj *
Panagiotis Nikolakis, väj
Laura Kangas
Anna-Briitta Karjalainen
Sari Karppinen
Sari Suihkonen
Toni Tuovinen
Anita Virkkala
Iida Zelenski *

ALTOVIULU

Johanna Tuikka, äj
Susanna Raudasoja, väj
Anniina Matinlassi
Helinä Nissi
Philip Runsteen *
Anna-Maija Rousselle

SELLO

Oliver Erlich, soolosellisti
Anna Liukkonen, äj *
Harri Österman, väj *
Alli Mankkinen *
Sofie Spanget Takkula *
Janne Varis

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
Anne Seppänen, väj
Fanni Hoppari
Terhi Lassila

HUILU

Albert Stupak, äj
Emma Tessier, väj
Carlotta Petri

OBOE

Matti Kettunen, äj
Paula Nurila, väj
Antti Turtiainen

KLARINETTI

Michał Konopiński, äj
Yung-Yuan Chiang, väj *
Markku Korhonen *

FAGOTTI

Eri Ikeda, äj
Ann-Louise Wägar, väj
Lorenzo Leone

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala, äj
Matias Nässi, väj
Yi-Ling Shih *
Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Thomas Petit, äj
Jukka-Pekka Peltoniemi, väj
Fabio Barros Aguiar

PASUUNA

Jukka Myllys, äj *
Kimmo Rantakeisu *
Wen Hong Low

TUUBA

Juha Pisto, äj *

PATARUMMUT

Petri Hänninen, äj

LYÖMÄSOITTIMET

I-Han Fu, äj
Touko Leinonen *
Elmeri Uusikorpi *

HARPPU

Olga Benito Ramirez *

äj = äänenjohtaja väj = varaäänienjohtaja * = tilapäinen kiinnitys

KAUSIKONSERTTI

Fagotin kuningas

Perjantai 10.5.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Rumon Gamba kapellimestari
Bram van Sambeek fagotti
Oulu Sinfonia

Outi Tarkiainen: Mosaics (e. k. Suomessa)
Jaakko Kuusisto: Konsertto fagotille ja orkesterille op. 35
Johannes Brahms: Pianokvartetto nro 1 G-molli op. 25
sov. Arnold Schönberg



Liput 29/24/16 €
ticketmaster®

KAUSIKONSERTTI

Fantastinen sinfonia

Perjantai 17.5.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Nathanaël Iselin kapellimestari
Michał Konopiński klarinetti
Oulu Sinfonia

Claude Debussy: Rapsodia klarinetille ja orkesterille
Hector Berlioz: Fantastinen sinfonia op. 14



Liput 29/24/16 €
ticketmaster®



Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

oulusinfonia.fi



Lippujen myynti:

MADETOJAN SALIN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoinna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–19 sekä väliajalla.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(2,00 €/min. + pvm), avoinna
ma–pe klo 8–21, la 8–21 ja su 10–18.

Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
(ei kausikortit eikä minisarjat):

*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*